

บ้านที่ก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

เหตุการณ์ร่วมกระทำความดีของประชาชนจิตอาสา
ช่วงการสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

เหตุการณ์ร่วมกระทำความดีของประชาชนจิตอาสาช่วงการสักการะ
พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ชื่อหนังสือ: บันทึกน้ำใจไมตรีที่สนามหลวง
พิมพ์ครั้งที่ ๑: พุทธศักราช ๒๕๖๐
ผู้จัดพิมพ์: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
พิมพ์ที่: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

คำนำ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นวันแห่งความวิปโยค และสุดโศกเศร้าของพสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศ เมื่อทราบข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ประชาชนหลังไหลไปสักการะพระบรมศพที่พระบรมมหาราชวัง วันละหลายหมื่นคน โดยบางคนต้องเข้าแถวรอกว่าสิบชั่วโมงเพื่อจะได้เข้าไปกราบพระบรมศพที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เมื่อคนหลายหมื่นคนมารวมกันอยู่ในที่เดียวกัน ก็จำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งต้องใช้ผู้ให้บริการหลายพันคนต่อวัน เช่น อาหาร น้ำดื่ม ห้องสุขา การทิ้งขยะมูลฝอย รวมไปถึงการรักษาความปลอดภัย และการรองรับสภาพที่เปลี่ยนแปลง เช่น แดดร้อน ฝนตก หรือ ต้นมะขามตาย เป็นต้น

มีประชาชนจิตอาสา ลูกเสือ ข้าราชการ ตำรวจ ทหาร จำนวนหลายพันคน ได้ไปช่วยให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่คอยเข้าไปสักการะพระบรมศพ จนเกิดกิจกรรมทำความดี การแสดงน้ำใจไมตรี และหลายสิ่งหลายอย่างบริเวณท้องสนามหลวง บางอย่างเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จนอาจจะสามารถกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมน้ำใจไมตรีครั้งยิ่งใหญ่ในระดับโลก

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม มีความชื่นชมและเห็นว่าควรจะบันทึกยกย่องคุณความดีที่เจ้าหน้าที่และจิตอาสาต่างๆ ได้ร่วมกันปฏิบัติในครั้งนี้ จึงได้ประกาศเกียรติคุณ โดยแจกเกียรติบัตรให้แก่จิตอาสาที่ปฏิบัติงานที่สนามหลวงในช่วงเวลาดังกล่าวเกินกว่า ๓๐ ชั่วโมง จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ คน และจัดพิมพ์หนังสือบันทึกน้ำใจไมตรีที่สนามหลวงฉบับนี้เพื่อรวบรวมเรื่องราวความเป็นมา และภาพถ่ายของกิจกรรมน้ำใจไมตรีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง ๑๐๐ วันแรกของการสักการะพระบรมศพ ที่เกิดขึ้นบริเวณท้องสนามหลวง และกิจกรรมต่อเนื่อง ทำนองเดียวกับจดหมายเหตุวันวลิต สมัยกรุงศรีอยุธยา หรือจดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ สมัยรัชกาลที่ ๕ เพื่อเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อาจนำไปลอกเลียนแบบในการทำ ความดี หรือปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อความและภาพถ่ายที่ใช้ในเอกสารนี้ ส่วนหนึ่งนำมาจากสื่อต่างๆ จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

น้ำใจไมตรี

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงให้ความสำคัญของน้ำใจไมตรีเป็นอย่างมาก โดยมีพระราชดำรัสในเรื่องเกี่ยวข้อหลายครั้ง เช่น

พระราชดำรัสพระราชทานในการเสด็จออกมหาสมาคม ในงานพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ความตอนหนึ่งว่า

“...ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ทุกคนทุกฝ่ายแสดงให้เห็น ทำให้ข้าพเจ้าระลึกถึงคุณธรรมข้อหนึ่งที่อุปถัมภ์และผูกพันคนไทยให้รวมกันเป็นเอกภาพ สามารถอารงชาติบ้านเมืองให้มั่นคงเป็นอิสระยั่งยืนมาช้านาน คุณธรรมข้อนั้นก็คือ ไมตรี ความมีเมตตาหวังดีในกันและกัน คนที่มีไมตรีต่อกันจะคิดอะไรก็คิดแต่ในทางสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลกัน จะพูดอะไรก็ใช้เหตุผลเจรจากันด้วยความเข้าอกเข้าใจกัน จะทำอะไรก็ช่วยเหลือร่วมมือกัน ด้วยความมุ่งมั่นเจริญต่อกัน...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ความตอนหนึ่งว่า

“...คุณธรรมข้อหนึ่งที่ยังมีอยู่อย่างบริบูรณ์ในจิตใจของคนไทย ก็คือ การให้ การให้นี้ ไม่ว่าจะให้สิ่งใดแก่ผู้ใด โดยสถานใดก็ตามเป็นสิ่งที่ดีที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องประสานไมตรีอย่างสำคัญระหว่างบุคคลกับบุคคล และทำให้สังคม มีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น ด้วยสามัคคีธรรมนอกจากนั้น การให้ยังเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขอีกด้วย กล่าวคือ ผู้ให้ก็มีความสุข มีความอímเอิบใจ ผู้รับก็มีความสุข มีกำลังใจ สังคมส่วนรวม ตลอดถึงประเทศชาติ ก็มีความสุข ผาสุก มีความร่มเย็น ในปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าจึงปรารถนาอย่างยิ่ง ที่จะเห็นชาวไทย มีความสุขถ้วนหน้ากัน ด้วยการให้ คือ ให้ความรัก ความเมตตาแก่กัน ให้น้ำใจไมตรีกัน ให้อภัยไม่ถือโทษ โกรธเคืองกัน ให้การสงเคราะห์ อนุเคราะห์กัน โดยมุ่งมั่น มุ่งเจริญต่อกัน ด้วยความบริสุทธิ์และจริงใจ...”

ในช่วง ๑๐๐ วันแรกของงานพระบรมศพ ที่ท้องสนามหลวง ประชาชนชาวไทยจำนวนมาก ได้ร่วมทำความดี สอนงพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดยให้บริการด้วยน้ำใจไมตรีแก่ผู้ทีไปเข้าแถวรอเข้ากราบพระบรมศพ ซึ่งมีจำนวนหลายหมื่นคนต่อวัน ด้วยวิธีการต่างๆ ดังที่ได้บันทึกไว้ในเอกสารฉบับนี้

น้ำใจไมตรี

สารบัญ

๑. ความเป็นมาของโครงการน้ำใจไมตรี	๘	๑๑. เขียนป้ายฟรี	๕๖
๒. จุดเริ่มของกิจกรรมน้ำใจไมตรี ที่สนามหลวง	๑๑	๑๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารรักษาการณ์	๕๗
๓. ศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร olunteer for Dad	๒๗	๑๓. น้ำใจทหารพรานป้องกันชายและกองน้ำบาดาล	๖๐
๔. อาสาสมัครเก็บขยะ งานแรกของจิตอาสา	๒๘	๑๔. รถสองแถวน้ำใจไมตรี	๖๑
๕. เสื้อดำ	๓๔	๑๕. รongเท้าน้ำใจไมตรี	๖๒
๖. ยืมเสื้อผ้าชุดสุขภาพ	๔๑	๑๖. น้ำขวดแช่แข็งและหวานเย็นน้ำใจไมตรี	๖๕
๗. ร่มน้ำใจไมตรี	๔๔	๑๗. ต้นมะขามน้ำใจไมตรี	๖๖
๘. ลมน้ำใจไมตรี	๔๙	๑๘. ดอกไม้จันทน์	๗๐
๙. ลูกเสือช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ	๕๒	๑๙. จิตอาสาสารพัดวิธี	๗๓
๑๐. รถตุ๊กตา	๕๕	๒๐. กระทรวงวัฒนธรรม มอบเกียรติบัตรให้จิตอาสา สนามหลวง	๗๖
		รายชื่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ศูนย์น้ำใจไมตรี ที่สนามหลวง	๗๘
		คณะผู้จัดทำ	๘๐

น้ำใจไมตรี

๑

ความเป็นมา ของโครงการน้ำใจไมตรี

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นกำลังเตรียมจัดงานกีฬาโอลิมปิก เข้าวันหนึ่งในฤดูหนาวที่สถานีรถไฟเมืองโตเกียว ซึ่งมีคนญี่ปุ่นจำนวนมากเร่งรีบเดินทางไปทำงานให้ทันเวลา ศาสตราจารย์ เซจิ คายา อธิการบดีมหาวิทยาลัยโตเกียว ถูกฝูงคนเบียดกระเด็นจนล้มลงที่พื้น โดยไม่มีใครฉุดมือหรือหยุดให้การช่วยเหลือเลย ท่านศาสตราจารย์มีความรู้สึกเสียใจมากกว่า ทำไมน้ำใจไมตรีของคนญี่ปุ่นที่เคยมีมาช้านานนั้นได้ หายไปไหนหมด ท่านจึงได้ชักชวนลูกศิษย์และคนรู้จักมาจัดกิจกรรมรณรงค์น้ำใจไมตรีเล็กๆ น้อยๆ (Small Kindness) ซึ่งต่อมาได้กระจายไปทั่วประเทศญี่ปุ่น โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนและรัฐบาลญี่ปุ่น โดยใช้คำขวัญว่า “ช่วยกันแสดงน้ำใจไมตรีเท่าที่ทำได้ จนกระทั่งน้ำใจไมตรีเป็นมาตรฐานของสังคม” “Let us show whatever kindness we can, so that kindness will be the norm in society” โครงการดังกล่าวได้รณรงค์ให้คนญี่ปุ่นยิ้มให้กัน กล่าวคำว่า สวัสดี ขอบคุณ ช่วยเหลือกัน เก็บขยะข้างถนน ขยะริมแม่น้ำ ปลูกดอกไม้ริมทางสาธารณะ ฯลฯ ปัจจุบันนี้ โครงการน้ำใจไมตรีญี่ปุ่นมีสมาชิก ๔๕๐,๐๐๐ คน มีการให้รางวัลคนทำความดีด้วยน้ำใจไมตรีไปแล้วกว่า ๓ ล้านคน และในพ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการขยายกิจกรรมไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก

น้ำใจไมตรี

Japan Small Kindness Movement

公益社団法人

「小さな親切」運動本部

ในช่วงเวลาใกล้เคียงกันที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชนชื่อ Random Acts of Kindness (RAK) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้คนมีน้ำใจไมตรีต่อกัน ช่วยเหลือกันในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น มอบขนมให้คนขับรถเมล์ กล่าวคำขอบคุณคนทำความสะอาดห้องน้ำ มีการเปิดเว็บไซต์อินเทอร์เน็ต ชักชวนให้คนมอบน้ำใจไมตรีให้แกกัน ช่วยเหลือกัน ให้อภัยกัน ตลอดจนเผยแพร่แนะนำวิธีการสร้างน้ำใจไมตรีวิธีต่างๆ เช่น การยกย่องชมเชย การทักทายพร้อมการเรียกชื่อหรือการมอบของขวัญเล็กๆ น้อยๆ ในโอกาสอันควร

ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประธานาธิบดีโก๊ะจ๊กตง ได้สังเกตเห็นว่า คนสิงคโปร์ เริ่มจะแล้งน้ำใจเพิ่มขึ้นทุกวัน จึงสั่งการให้กระทรวงวัฒนธรรมสิงคโปร์หาทางแก้ไข กระทรวงวัฒนธรรมสิงคโปร์เปิดอินเทอร์เน็ตพบบทกวีน้ำใจไมตรีของญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา จึงส่งคนไปดูงาน แล้วตั้งหน่วยน้ำใจไมตรีสิงคโปร์ขึ้นในกระทรวงวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายให้สิงคโปร์ เป็นประเทศแห่งน้ำใจไมตรี เน้นหนักไปที่เยาวชนคนรุ่นใหม่ เริ่มจากกิจกรรมเล็กๆ แล้วค่อยๆ ขยายใหญ่ขึ้น มีการเชิญชวนให้นักธุรกิจและข้าราชการผู้ใหญ่เข้ามาสนับสนุน และมีเจ้าหน้าที่ประจำ ของรัฐบาล บริหารโครงการแบบธุรกิจสมัยใหม่ มีการติดโปสเตอร์บนรถไฟใต้ดิน จัดงานวันน้ำใจไมตรีประจำปี ประกวดภาพเขียนของเด็ก แล้วนำไปทำแสตมป์ ฯลฯ

น้ำใจไมตรี

พ.ศ. ๒๕๔๐ มีการก่อตั้งองค์การน้ำใจไมตรีโลก ซึ่งมีประเทศสมาชิกก่อตั้ง คือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ สกอตแลนด์ สิงคโปร์ ไทย อินเดีย อิตาลี เนปาล ไนจีเรีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย

สำหรับในประเทศไทยนั้น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้รณรงค์เรื่องน้ำใจไมตรีนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ สมัยที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

น้ำใจไมตรี

๒

จุดเริ่มของกิจกรรม น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นวันที่ชาวไทยหลายสิบล้านคนเศร้าโศกเสียใจ
อย่างที่สุดเพราะเป็นวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ
แต่ก็เป็นวันเริ่มต้นของการทำความดีเพื่อถวายสักการะอันยิ่งใหญ่ ด้วยสารพัดวิธีเท่า
จะคิดค้นกันขึ้นมาได้ เริ่มต้นด้วยกลุ่มมอเตอร์ไซด์บริการรับ-ส่งฟรี กลุ่มเด็กเยาวชน
และและประชาชนแจก ยาดม ยาอมยาหม่อง การเก็บขยะ การแจกอาหาร น้ำดื่ม
แจกร่ม แจกเสื้อดำไปจนถึง การสอนทำดอกไม้จันทน์ เพื่อเตรียมใช้ในงานพระเมรุ
จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นกิจกรรมน้ำใจไมตรีร่วมกันทำความดีที่ยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่ง
ในระดับโลก

น้ำใจไมตรี

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประชาชนมากมายคอยถวายสักการะ
ขบวนรถอัญเชิญพระบรมศพจากโรงพยาบาลศิริราชมายังพระบรมมหาราชวัง

ประชาชนเข้าแถวกลางสนามหลวง เพื่อรอเข้าสักการะพระบรมศพ
ในพระบรมมหาราชวังเป็นวันแรก (๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙)

ชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ มาสักการะพระบรมศพ

น้ำใจไมตรี

๒.๑ เริ่มต้นจากกลุ่มจักรยานยนต์ บริการรับส่ง-ฟรี

วันที่ ๑๓ - ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เมื่อทราบข่าว การสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประชาชนจำนวนมากได้เดินทางไปที่โรงพยาบาลศิริราช และ หน้าพระบรมมหาราชวัง ซึ่งมีการจราจรหนาแน่นหรือมีเขตที่ห้าม รถยนต์เข้าต้องเดินไกล ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งก็ต้องใช้บริการ จักรยานยนต์รับจ้าง แต่บางคนก็เรียกราคาสูง และมีจำนวน ไม่พอเพียงแก่ความต้องการ ดังนั้นจึงมีกลุ่มวัยรุ่น เด็กแว้น ชมรมคนรักเวสป้า เจ้าของจักรยานยนต์ส่วนตัว และ พวกจักรยานยนต์รับจ้าง นำรถจักรยานยนต์มาให้บริการฟรี รวมกลุ่มกระจายไปประจำจุดต่างๆ ใกล้ป้ายรถประจำทาง หน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ฯลฯ แล้วขยายจำนวนขึ้นเรื่อยๆ จนมีรวมหลายพันคัน ต่อมาบริการ จักรยานยนต์ฟรีดังกล่าวได้ขยายไปตามชุมชนและจังหวัดต่างๆ และมีรถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถสองแถว และรถบัสขนาดใหญ่ มาให้บริการฟรีด้วย

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

น้ำใจไมตรี

บริการมอเตอร์ไซด์จิตอาสา รับ-ส่ง บริเวณสี่แยกอรุณอมรินทร์ไปสนามหลวง

หัวใจโมเดิร์น

๒.๒ สาวสะพายเป้

เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ในวันอัญเชิญพระบรมศพ มาয়ั้พระบรมมหาราชวัง มีการแชร์จากผู้ใช้ทวิตเตอร์ @maybepang เป็นภาพนักศึกษาสาวสะพายเป้ แล้วติดป้ายว่า “ในเป้มี ขนมปัง ทิชชู และยาดมค้ะ ยินดีนำมาให้ฟรี หากต้องการสะกิดเรียกได้เลยนะคะ ไม่ต้องเกรงใจ”

หลังจากภาพดังกล่าวถูกเผยแพร่ ผู้คนบนโลกออนไลน์ ต่างชื่นชมในน้ำใจของนักศึกษาสาวคนนี้เป็นจำนวนมาก หนังสือพิมพ์ข่าวสดและโทรทัศน์หลายช่องนำไปออกข่าว จนเกิดมีคนอยากทำความดีในทำนองเดียวกัน แพร่กระจายไปทั่วประเทศ

ภาพ “สาวสะพายเป้” ภาพนี้ ได้ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ที่ทำให้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดตั้ง ศูนย์น้ำใจไมตรี เพื่อจัดกิจกรรมบริการผู้ไปสักการะพระบรมศพ รวมถึงการประกาศเกียรติคุณด้วยการมอบเกียรติบัตร ให้แก่ จิตอาสาที่สนามหลวง ผู้ปิดทองหลังพระที่ทำงานเกินกว่า ๓๐ ชั่วโมง เพื่อเป็นการระลึกถึงคุณความดีที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

ในเป้มี
ขนมปัง, ทิชชู
ดื่บ ยาดม ค้ะ
ยินดีนำมาให้ฟรี
หากต้องการ!
สะกิดเรียกได้เลยนะคะ
ไม่ต้องเกรงใจ

• จัดทำโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
วัฒนธรรม
กรุงเทพฯ

น้ำใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมสังคมที่สนามหลวง

๒๑

อีกหลายเดือนต่อมา เมื่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เตรียมจะมอบเกียรติบัตรแก่จิตอาสาที่สนามหลวงซึ่งมีผลงานดีเด่น จึงได้ประกาศตามหาหญิงสาวผู้นี้ทางสื่อสังคมออนไลน์ไปทั่วประเทศ จนได้พบตัวจริงชื่อว่า “เฟิร์น” หรือ “นางสาววิปัญญา ชาภิรมย์” บัณฑิตสาวจากมหาวิทยาลัยนเรศวร สาขาการท่องเที่ยว

เฟิร์น เล่าว่าในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ก่อนที่เธอไปเฝ้าฯ บวชนพระบรมศพที่หน้าพระบรมมหาราชวัง เธอคาดว่าคงมีคนเดินทางไปเป็นจำนวนมาก บางคนคงหิว บางคนอาจจะเป็นลมเพราะอากาศร้อนมาก จึงได้ซื้อขนมปัง ผ้าเย็น และยาต้มใส่เป้สะพายหลังไปด้วย เพื่อจะได้ช่วยคนที่มาเฝ้าฯ เหมือนกันได้บ้าง แล้วเขียนป้ายติดหลังเป้ว่า “ในเป้มี ขนมปัง ทิชชู และยาต้มค่ะ ยินดีนำมาให้ฟรี หากต้องการสะกิดเรียกได้เลยนะคะ ไม่ต้องเกรงใจ” เพราะคิดว่าคนไทยมีนิสัยเกรงใจ ไม่กล้ามาขอ

เฟิร์นเล่าต่อไปว่า หลังจากเดินที่สนามหลวงคนที่มาสะกิดคนแรกคือลุงอายุราว ๖๐ ปี บอกว่าขอยาต้มหน่อย ก็มีคนมาสะกิดเรื่อยๆ ส่วนใหญ่ขอกระดาษทิชชูไว้ซับน้ำตา เธอคิดว่าอยากจะช่วยคนอื่นที่อยู่ในสภาพหุดหู่เหมือนกับตนเอง ใครหิวก็มีขนมปัง ใครเป็นลมก็มียาต้มให้ ถ้าเจอใครล้มก็จะฉุดให้ลุก แล้วประคองเดินไปด้วยกัน ใครเดินไม่ไหวก็จะแบกกันไป

คณะกรรมการจัดงานมอบเกียรติบัตรของกระทรวงวัฒนธรรม มีความประทับใจในความคิดและวิธีการของน้องเฟิร์นมาก จึงได้ประกาศชื่อและให้เดินโชว์ตัวเป็นคนแรกในงาน สร้างความตื่นตันทันแก่ผู้ร่วมงานเป็นอย่างมากเพราะคิดไม่ถึงว่าจะมีใครสามารถตามตัวน้องเฟิร์น จากภาพถ่ายในอินเทอร์เน็ตให้มาร่วมงานได้

หัวใจโมเดิร์น

๒.๓ งานเลี้ยงอาหารฟรี ครั้งยิ่งใหญ่ของโลก

มีคนชอบพูดว่า “ของฟรีไม่มีในโลก”
แต่ถ้าใครคนนั้นมาที่สนามหลวง ช่วงวันที่ ๑๔ ตุลาคม
๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ เขาจะต้อง
เปลี่ยนคำพูดเป็น “มีของฟรีในโลกนี้จริงๆ อยู่ที่
เมืองไทย”

“มีที่ไหนในโลกนี้ ที่มีอาหารฟรีเลี้ยงคน
หลายหมื่นคนต่อเนื่องกว่าร้อยวัน”

โครงการ...ครัวกระทรวงศึกษาธิการ

หัวใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมศตวรรษใหม่

น้ำใจไมตรี

หัวใจโมเดิร์น

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง ๒๗

น้ำใจไมตรี

๓

ศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร Volunteer for Dad

เมื่อมีจิตอาสาทำให้บริการประชาชนมาสักการะพระบรมศพมากขึ้น อาสาสมัครบางคนไม่รู้จะทำอะไรหรือไม่รู้ว่าจะไปบริจาคอะไรที่ไหน ขณะที่หน่วยงานที่ให้บริการประชาชนบางแห่งก็ขาดคนช่วยงานหรือขาดอุปกรณ์สิ่งของบางอย่าง ดังนั้น เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมกับกรุงเทพมหานคร จึงจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร Volunteer for Dad ขึ้นที่หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อประสานงานกับอาสาสมัครทั้งที่เป็นหน่วยงานและบุคคล พร้อมกับจัดการสิ่งของบริจาคต่างๆ และจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี ผศ. ดร.ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นหัวหน้า

งานของศูนย์ดังกล่าว ดำเนินการโดยสำรวจความต้องการของหน่วยงานที่มาให้บริการประชาชน บริเวณท้องสนามหลวงว่าต้องการคนหรือสิ่งของอย่างไรเมื่อใด พร้อมกับรับสมัครลงทะเบียนจิตอาสา จัดอบรมแล้วส่งไปทำงานตามจุดที่ได้รับมอบหมาย

หัวใจไม่ตรี

บันทึก นวัตกรรมศรัทธาธรรมหลวง

๒๙

อาสาสมัครเก็บขยะ งานแรกของจิตอาสา

ในงานที่สนามหลวง มีนักเรียนนักศึกษาและประชาชนหลายพันคนต้องการอาสาสมัครเป็นจิตอาสาเพื่อทำอะไรก็ได้ที่เป็นความดี เป็นประโยชน์ส่วนรวม แต่การทำความดีที่สนามหลวงนั้น มิใช่จะทำได้ง่ายๆ เพราะเมื่อลงพื้นที่จะพบปัญหาแรกว่า “ไม่รู้จะทำอะไร” โดยเฉพาะผู้ไปมือเปล่า ไม่มีของไปแจก หรือไม่มีหน่วยบริการแน่ชัด

ในระยะแรกก็มีพวกนักศึกษาถือถุงพลาสติกเก็บขยะข้างทางไปก่อน พอมีข่าวและภาพลงหนังสือพิมพ์ และสื่อสังคมออนไลน์ก็มีคนทำตามมากขึ้น และคนที่ทิ้งขยะลงพื้นก็ชักเกิดความละอายใจ หาที่ทิ้งในที่รองรับหรือถังขยะ

หัวใจอาสา

๓๐

บันทึก นวัตกรรมจิตอาสาสนามหลวง

ในระยะต่อมา อาสาสมัครทั้งหลายจะต้องไปลงทะเบียนที่ศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วเลือกชนิดของงานที่ต้องการจะทำ ถ้ายังไม่มี ความเชี่ยวชาญพิเศษอะไร ก็มักจะเริ่มต้นด้วยการ “เก็บขยะ” โดยต้องเข้ารับการอบรมให้รู้จักขยะประเภทต่างๆ วิธีเก็บวิธีแยกประเภทขยะรับป้ายห้อยคอและถุงขยะพลาสติก เพื่อเดินไปเก็บขยะในบริเวณจุดที่กำหนด รอบสนามหลวง และต่อมาก็ทำหน้าที่เฝ้าถังขยะเพื่อแนะนำให้ประชาชนแยกขยะก่อนทิ้งลงถัง แต่ขยะในงานนี้ก็หาได้อย่างยากเย็น เพราะมักมีคนเก็บขยะคนอื่นเดินนำหน้าไปก่อน ต้องไปหาจุดยืนใกล้ที่แจกอาหาร หรือแจกน้ำ แล้วตะโกนเชิญให้คนมาทิ้งขยะในถุงของตน กว่าจะได้เต็มถุงก็จะเหนื่อยมากแต่ทุกคนก็ทำงานกันอย่างไม่ย่อท้อ

ภาพการเก็บขยะที่สนามหลวงรุ่นแรกๆ ปรากฏในเฟซบุ๊ก Prae'ry Peachgirl เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยมีข้อความว่า “ไหนเราบอกเรารักพ่อ” วันนี้ได้ทำความดีถวายพ่อ เรากับเพื่อนๆ เดินเก็บขยะรอบสนามหลวง ของคนที่มารอรับเสด็จได้กินแล้วทั้งกันไว้ !!! นาน ๓ ชม. ก็ยังไม่หมด ... มันเกิดอะไรขึ้น ?? จนนาทีสุดท้าย คนไทยก็ยังคงคิดไม่ได้กันอีกหรือ ??? #ราชภัฏคนของพระราชา #ราชภัฏสวนสุนันทา #ขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป

อีกหลายเดือนต่อมา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ค้นหากลุ่มนักศึกษาเก็บขยะทั้ง ๔ คน จนพบว่า เป็นนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ชื่อ นางสาวณัฐธิดา คุณดิลกรัตนา, นางสาวนลพรธณ จังอินทร์, นางสาวพัทธนันท์ พุกอนันต์ และ นายณัฐภัทร นำศรีนรินทร์ ที่ไปเดินเก็บขยะ ขวดน้ำ บนพื้นใส่ถุงพลาสติก บริเวณท้องสนามหลวงในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตั้งแต่ห้าโมงเย็นถึง สองทุ่ม จึงเชิญมารับเกียรติบัตรน้ำใจไมตรีจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เพราะผลงานของนักศึกษาทั้งสี่คน เป็นหนึ่งในแรงบันดาลใจให้มีผู้อยากทำความดีต่อเนื่องที่สนามหลวงเป็นจำนวนมาก

หัวใจไมตรี

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

หัวใจโมเดิร์น

กลุ่มคนที่น่ายกย่องมาก คือ บรรดาพนักงานเก็บขยะ
และกวาดถนนของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องทำงานทั้งกลางวัน
และกลางคืนอย่างหนัก เพื่อขนย้ายขยะจำนวนมากมาย
ไปกำจัดอย่างถูกวิธี

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

๓๕

๕

เสื่อดำ

ปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ อันเป็นช่วงแรกของการไว้ทุกข์ในงานพระบรมศพปรากฏว่ามีคนต้องการเสื่อสีดำจำนวนมาก จนหาซื้อลำบากและราคาแพง เพราะแต่ละคนต้องใช้จำนวนหลายตัว ทำให้เสื่อสีดำขาดตลาด โดยเฉพาะชนิดคอกปก ซึ่งกลายเป็นของสำคัญที่แม้มีเงินก็หาซื้อได้ยาก

มีหลายหน่วยงานที่คิดแก้ไขปัญหานี้ โดยจะเอาเสื่อสีดำต่างๆ มาย้อมผ้าให้เป็นสีดำแบบที่ในสมัยก่อนมีคนเงินหาบเร่ แกว่งกระป๋องให้เสียงดังปองแปง เดินไปตามตรอกซอย รับจ้างย้อมผ้า เช่น สำนักงานการศึกษา นอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานการอาชีวศึกษา (สอศ.) บริษัท กรุงไทยแทรกเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ กรมหม่อนไหม และกลุ่มจิตอาสา “เสื่อดำ”

การศึกษานอกโรงเรียนและอาชีวะ เริ่มงานย้อมผ้าดำเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยส่งการไปยังหน่วยงานในทุกจังหวัดทั่วประเทศให้ดำเนินการย้อมผ้าดำฟรี ให้ประชาชนตามเทคนิควิธีการในท้องถิ่น หรือวิธีการอื่น โดยให้ทำในลักษณะกลุ่มสนใจ หรือหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะซื้อสีย้อมผ้าในท้องตลาดมาใส่ในน้ำที่ต้มในป้อ หรือหม้อ ด้วยก๊าซหุงต้ม หรือถ่านฟืนไม้

หัวใจโมทนา

๓๖

บันทึก นวัตกรรมชีวิตที่สวนหลวง

ปัญหาที่การศึกษานอกโรงเรียน และอาชีวะพบคือ ผงย้อมผ้าสีดำขาดตลาดหาซื้อลำบาก เพราะมีความต้องการสูงมากอย่างฉับพลันทันที กว่าที่จะสั่งมาใหม่จากประเทศจีนก็ต้องใช้เวลานาน เงินค่าซื้อผงย้อมผ้า และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการย้อมผ้าฟรีตัวละราว ๒๐ บาท และเกิดปัญหาน้ำเสียจากการย้อมผ้า ที่ถ้าทิ้งลงท่อระบายน้ำหรือคูคลองจะผิดกฎหมายมีโทษจำคุก ต้องนำไปใส่ถุงแดงขยะมีพิษที่โรงพยาบาล หรือส่งไปบำบัดที่นิคมอุตสาหกรรม

น้ำใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมที่สวนหลวง

บริษัท กรุงไทยแทรกเตอร์ โดยคุณปรีชา เลหาพงษ์ชนะ ได้ดัดแปลงสถานที่ของ บริษัทที่คลองเตยให้เป็นโรงย้อมผ้าขนาดใหญ่ มีเตาแก๊สย้อมผ้าหลายสิบเตา รับย้อมผ้าดำฟรี ให้ทุกคนที่นำเสื้อผ้าสีมาเอง ใช้เงินส่วนตัวและเงินบริจาคจากเพื่อนฝูงมาซื้อผงย้อมผ้าดำ และอุปกรณ์ในการย้อมผ้า และแก้ปัญหาหน้าเสี่ยจากการย้อมผ้าโดยขอให้กรุงเทพมหานคร ส่งรถบรรทุกน้ำเสี่ยไปบำบัดที่นิคมอุตสาหกรรม

สถานที่ย้อมผ้าดำของบริษัท กรุงไทยแทรกเตอร์ที่คลองเตย

น้ำใจไมตรี

มีคนอีกกลุ่มหนึ่งมีความสนใจในการย้อมเสื้อผ้าเช่นเดียวกัน ตั้งกลุ่มจิตอาสาชื่อว่า “กลุ่มเสื้อดำ” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “กลุ่มเสื้อดำ” แล้วพัฒนาเป็นกลุ่มน้ำใจไมตรีของกระทรวงวัฒนธรรม กลุ่มเสื้อดำรวบรวมเสื้อสีต่างๆ จากคนรู้จักและเตรียมจะใช้เงินซื้อเสื้อสีมือสองจากญี่ปุ่น ไปฝากย้อมสีดำที่บริษัท กรุงไทยแทรกเตอร์ และเทคนิคกรุงเทพ แต่ประสบปัญหาต้องรอคิวยาวหลายสัปดาห์ โดยที่บริษัทกรุงไทยฯ ยังมีเสื้อผ้าสีที่มีคนบริจาคอีกหลายตันยังไม่รู้จะย้อมให้หมดได้อย่างไร เจ้าของบริษัทกรุงไทยฯ จึงออกปากยกเสื้อสีของบริจาคทั้งหมด ให้กลุ่มเสื้อดำฟรีๆ

ตอนนั้นมีภาพข่าวหนังสือพิมพ์ตอนที่กระทรวงอุตสาหกรรมไปตรวจโรงงานย้อมผ้าที่ตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว ติดชายแดนประเทศกัมพูชา กลุ่มเสื้อดำ จึงขอให้ ผู้อำนวยการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดปราจีนบุรี ส่งคนไปหาแต่ไม่พบ

ดังนั้นกลุ่มเสื้อดำจึงส่งคนขับรถไปลุยค้นหาโรงย้อมผ้าที่โรงเกลือให้ได้ ผลปรากฏว่ามีอยู่ ๓ แห่ง ซ่อนตัวอยู่ในห้องแถวหลังตลาดมีอุปกรณ์ทันสมัย ย้อมผ้าได้ชั่วโมงละ ๕๐๐ ตัว คิดค่าย้อมตัวละ ๙ บาท ค่ารีดตัวละ ๑ บาท

กลุ่มเสื้อดำ ตัดสินใจไม่ย้อมผ้าเอง แต่นำเสื้อสีต่างๆ ที่ได้รับบริจาคจำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ ตัว ไปย้อมสีดำที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ และโรงงานย้อมผ้าที่โรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว โดยใช้เงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา ประมาณสองแสนบาท โดยเสียค่าย้อมผ้าตัวละ ๑๐ บาท ซึ่งถูกกว่าซื้อผงย้อมผ้ามาย้อมเองซึ่งมีต้นทุนตัวละ ๒๐ บาท ทั้งยังตัดปัญหาเรื่องการทำน้ำเสียต่อไปด้วย

ปัญหาที่พบในการย้อมผ้าดำ คือ ผ้าที่จะย้อมดำได้สีราคาถูกลงควรเป็นผ้าฝ้าย เพราะเครื่องย้อมผ้าที่โรงเกลือ สระแก้วนั้นใช้ผงย้อมของจีนสูตรเกลือ ซึ่งถ้านำเสื้อใยสังเคราะห์ไปย้อมจะไม่ติดหรือได้เป็นสีเทาไม่ดำสนิท ส่วนที่เทคนิคกรุงเทพใช้ผงย้อมสูตรกำมะถัน ซึ่งสามารถย้อมผ้าใยสังเคราะห์ได้แค่ราคา ค่าผงย้อมแพงกว่าสูตรเกลือมาก นอกจากนี้

ก็มีปัญหาเรื่องควีย้อมผ้าเพราะต้องเรียงตามลำดับคนมาก่อนมาหลัง บางคราวต้องส่งรถไปรอหลายชั่วโมงหรือค้างคืนเพื่อคอยเผารอบกว่าจะย้อมเสร็จ เมื่อได้เสื้อย้อมมาแล้ว ก็ต้องนำไปปรืด พับแล้วใส่ถุงพลาสติกให้เหมือนเสื้อที่ขายตามห้าง โดยระดมแม่บ้าน ๑๐ คน จากบ้านเครือญาติมารีดผ้าพับผ้า ทั้งกลางวัน กลางคืนเป็นเวลาหลายวัน

ในตอนแรก กลุ่มเสื้อดำ ได้นำเสื้อดำไปแจกให้คนที่ใส่เสื้อสีต่างๆ ที่ห้องสนามหลวง แต่ประสบปัญหาเพราะคนที่มีเสื้อดำอยู่แล้วก็มาขอด้วยเนื่องจากมีเสื้อดำเพียงตัวเดียวไม่พอใช้ แล้วต่อมาส่งไปแจกตามต่างจังหวัดเช่น พิษณุโลก ลำปาง แต่แจกได้เพียงไม่กี่วัน เสื้อดำที่กลุ่มเสื้อดำจัดหา ๒,๐๐๐ ตัว ก็หมดลง และไม่มีเงินมากพอที่จะจ่ายค่าย้อมผ้าและค่าขนส่งต่อไปอีกได้ กิจกรรมแจกเสื้อดำของศูนย์น้ำใจไมตรีจึงต้องยุติลง

เครื่องย้อมผ้าขนาดใหญ่ทันสมัย ที่โรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว

น้ำใจไมตรี

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สวนหลวง

น้ำใจโมเดิร์น

๖

ยืมเสื้อผ้าชุดสุภาพ

เนื่องจากสำนักพระราชวังได้กำหนดว่า ผู้ที่จะเข้าไปถวายสักการะพระบรมศพจะต้องแต่งกายให้เหมาะสม สุภาพไว้ทุกข์ เสื้อมีปกสีดำ ชุดขาวเขา สำหรับชาวเขา ชุดลูกเสือสำหรับลูกเสือ ชุดนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ถูกต้องตามระเบียบ บดกางเกงกระโปรงยีนส์ ห้ามกางเกงขาสั้น เสื้อผู้หญิงให้สวมมีแขน ไม่รัดรูป กระโปรงยาวคลุมเข่า รองเท้าหุ้มส้นสีดำ ดังนั้นจึงมีประชาชนบางคนแต่งกายไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดดังกล่าวจนไม่สามารถเข้าไปในพระบรมมหาราชวังได้ (ในระยะต่อมามีการอนุโลมไม่ต้องใส่รองเท้าหุ้มส้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่จิงรักภักดี)

มีบริการเปลี่ยน
ชุดดำสุภาพฟรี

ณ เต้นท์ทางออก
จากสนามหลวง
หน้าทางเข้า

ประตู
วิเศษ ไชยศรี

ด้วยความปรารถนาดีจาก
สน.ชนะสงคราม

ดังนั้น จึงได้มีจิตอาสา เช่น กลุ่มคุณกมลละแมร์ จัดหาเสื้อผ้าและรองเท้า ที่ถูกต้องตามข้อกำหนด มาให้บริการยืมฟรีแก่ผู้ที่ต้องการ

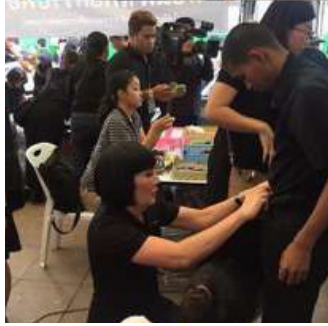

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

หัวใจโมเดิร์น

น้ำใจโมเดิร์น

บันทึก น้ำใจยุคศตวรรษที่สามทศวรรษ

๗

ร่มน้ำใจไมตรี

ในช่วงเดือนตุลาคม ถึง พฤศจิกายนนั้น นอกจากแดดจะร้อนจัดตอนกลางวันแล้ว ยังมีฝนตกหนักบ่อยครั้ง ทำให้ผู้เข้าแถวรอเข้าสักการะพระบรมศพ และเจ้าหน้าที่ ตำรวจทหารรักษาการณ์รอบพระบรมมหาราชวังที่ไม่มีเสื้อกันฝนหรือร่ม ต้องเปียกฝนมอมแมม เหมือนคนตกน้ำ ทางกรุงเทพมหานครได้บรรเทาปัญหานี้โดยจัดตั้งเต็นท์ และเก้าอี้จำนวนมากไว้ให้บริการ แต่เกิดปัญหาภายในพระบรมมหาราชวังที่ไม่สามารถตั้งเต็นท์ภายในกำแพงวัง ก่อนถึงพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทได้ เนื่องจากเป็นเส้นทางที่บุคคลสำคัญจากต่างประเทศเดินทางไปเคารพ พระบรมศพ และเป็นเส้นทางเสด็จฯ แต่ก็ยังมีทางออก คืออนุญาตให้ใช้ร่มสีดำและเสื้อกันฝนได้

ดังนั้น กลุ่มเสื้อดำ ร่วมกับมูลนิธิส่งเสริมการลูกเสือ แห่งประเทศไทยจึงรวบรวมเงินจากผู้มีจิตศรัทธา ซื้อร่มสีดำ มาแจกประชาชน ๑,๐๐๐ คันในราคาคันละ ๕๐ บาท และซื้อเสื้อกันฝนพลาสติกมาแจกตำรวจ ทหาร อาสาสมัคร ยืนรักษาการณ์รอบพระบรมมหาราชวังที่ไม่มีเสื้อกันฝนจำนวน ๕๐๐ ตัวๆ ละ ๑๕ บาทด้วย ร่มที่ซื้อมาจะผูกป้าย “ร่มน้ำใจไมตรีเมื่อใช้เสร็จแล้ว กรุณามอบให้ผู้ต้องการ คนต่อไป” เพื่อส่งเสริมน้ำใจไมตรีในหมู่ผู้รับบริการ

ร่มสีดำ ๕๐๐ คันแรก แจกฟรี ให้ประชาชนหมดไปภายในเวลาเพียง ชั่วโมงเดียว ซึ่งถ้าใช้วิธีการแบบนี้ ร่ม ๑,๐๐๐ คันจะหมดไปในเวลาเพียง สองวัน ดังนั้นจึงต้องคิดหาวิธีใหม่ โดยให้ลูกเสือถือร่มคนละ ๕ คัน เดินย่อนแถวประชาชนที่นั่งคอยในเต็นท์ พอเห็นผู้สูงอายุที่ผมสีขาว ก็เข้าไปถาม ว่าต้องการร่มฟรีไหมครับ ถ้าต้องการ ก็มอบให้แล้วรีบเดินต่อไปไม่รอช้า เนื่องจากคนที่นั่งข้างๆ ก็จะขอบ้าง ถ้าไม่ให้ก็จะเสียน้ำใจกัน

น้ำใจไมตรี

ต่อมาทางผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ได้เห็นความสำคัญของร่ม จึงสั่งซื้อมาให้ตำรวจ แจกที่จุดคัดกรอง จำนวน ๑,๕๐๐ คัน ต่อจากนั้นก็ยังมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคร่มสีดำเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก ธนาคารออมสิน กลุ่มจุฬาใต้ร่มพระบารมี วัดเพลง จ.ราชบุรี ศาลอาญา และพระสงฆ์จากวัดประยูรวงศาวาส โดยร่วมส่วนหนึ่งเก็บไว้ที่ ศูนย์อำนวยการร่วมของทหาร

ถึงแม้จะมีร่มเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่พอแจก เพราะผู้รับส่วนใหญ่เก็บกลับบ้าน จึงต้องเปลี่ยนวิธีการเป็นให้ยืมร่ม โดยจัดจุดคืนร่มใช้แล้วตามจุดคัดกรองต่างๆ ของตำรวจ และที่ทางออกด้านประตูทวารวดี กรมตำรวจแล้วส่งลูกเสือและทหารไปเก็บคืนมา ผลปรากฏว่า ได้รับคืนมาส่วนหนึ่ง โดยร่มบางคันชำรุด

ลูกเสือเก็บร่มที่ใช้แล้วมาคืนกองกลาง เพื่อนำมาตรวจซ่อม

ดังนั้น ศูนย์น้ำใจไมตรี จึงตั้งหน่วยซ่อมร่มขึ้น โดยส่งคนไปศึกษาวิธีการจากช่างซ่อมร่มมืออาชีพที่ข้างถนนพาหุรัดเป็นเวลา ๒ ชั่วโมง แล้วสามารถซ่อมร่มชำรุดได้ถึงร้อยละ ๗๐ ส่วนที่เหลือชำรุดเกินที่จะซ่อมได้ต้องทิ้งเป็นขยะไป

เมื่อเห็นเมฆดำลอยต่ำลงมาหรือฝนเริ่มลงเม็ด สมาชิกศูนย์น้ำใจไมตรี จะขนร่มดำและร่มสีต่างๆ ทั้งหมดในสต็อก นำร่มทั้งหมดหลายร้อยคัน ขึ้นรถกอล์ฟหรือรถปิกอัพ นำไปแจกให้ประชาชนที่รอคอยอยู่หน้าพระบรมมหาราชวัง ถ้าร่มที่มีอยู่ไม่พอก็จะไปขอของทหารมาเพิ่ม พร้อมกับประกาศให้ทราบว่า ภายในพระบรมมหาราชวังไม่มีเต็นท์ป้องกันฝนเหมือนกับด้านนอก

น้ำใจไมตรี

จากการระดมซื้อร่มดำของหลายหน่วยงาน ทำให้ร่มสีดำหมดตลาด เหลือแต่ร่มสีต่างๆ ซึ่งขายราคาสูงกว่าร่มสีดำคือเหลือเพียง คันละ ๒๕ ถึง ๔๐ บาทเท่านั้น ดังนั้นทางศูนย์น้ำใจไมตรี จึงหาทางเปลี่ยนร่มสีเป็นร่มดำ ตอนแรก คิดจะพับสี โดยจะอาศัยโรงพับสีรถยนต์ เพื่อป้องกันละอองสีกระจาย แต่เมื่อตรวจสอบกับ โรงงานนิสสัน และโตโยต้าแล้วไม่สามารถทำได้ เพราะผ้าร่มนั้นอ่อนตัวได้ไม่เหมือนกับตัวถังแข็ง ของรถยนต์ เมื่อคิดต่อถึงการย้อมสีก็ทำไม่ได้ เช่นกันเพราะผ้าร่มไม่ใช่ ผ้าฝ้าย ย้อมสีได้ยาก เข้าเครื่องย้อมผ้าไม่ได้และมีปัญหาเรื่องน้ำเสีย

ศูนย์น้ำใจไมตรีค้นหาวิธีต่อไปโดย โทรศัพท์ไปถามโรงงานร่มว่า ใช้สีอะไรพิมพ์สกรีน โฆษณาบนร่ม เมื่อได้ชื่อสีมาแล้วก็ทดลองใช้ แปรงทาสีดำบนร่มสีแดง ก็สามารถเปลี่ยนร่มแดง

เป็นร่มสีดำได้ แต่ถ้าใช้นานๆ สีจะแตกลายงา ดังนั้น ศูนย์น้ำใจไมตรีจึงจัดบริการ “ร่มพับแลกร่มดี ร่มสีแลกร่มดำ และร่มเก่าแลกร่มใหม่” ซึ่งเป็นบริการแลกเปลี่ยนที่ไม่มีใครในโลกนี้ทำมาก่อน ในตอนนั้น เจ้าหน้าที่ของ ศูนย์น้ำใจไมตรี คนหนึ่ง ชื่อ นายสมบูรณ์ น้อยสมศรี ได้เขียนเลข ๙ ไทย บนร่มสีดำ ซึ่งปรากฏว่าเป็นที่ถูกใจของผู้พบเห็น สถานีโทรทัศน์ หลายแห่ง รวมทั้งโทรทัศน์จากประเทศจีนได้มาถ่ายทำข่าว

ชื่อเสียงของร่มดำ
เลข ๕ ทางสีอมวอลชน ทำให้
มีผู้ต้องการจำนวนมาก โดย
ศูนย์น้ำใจไมตรี กำหนดให้
นำร่มเก่า ๓ คัน ในสภาพดี
หรือชำรุดมาแลก เพราะ
แจกฟรีไม่ไหว

น้ำใจไมตรี

ประชาชน

ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
กลางสนามหลวงทั้งกลางวัน
และกลางคืน

กิจกรรมนี้เกิดขึ้นได้เมื่อวันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีครั้งใหญ่ที่สนามหลวงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจัดโดยหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล มีคนมาเต็มสนามหลวงแน่นขนัดแทบไม่มีที่ยืน ท่ามกลางแสงแดด

หัวใจไมตรี

บันทึก นักร้องที่สนามหลวง

๘

ลมน้ำใจไมตรี

ที่ร่อนจัด ทำให้มีคนเป็นลมถูกหามเข้ามาในเต็นท์ศิริพยาบาลหลายคนหญิงกลางคน คนหนึ่งที่เพิ่งฟื้นจากการเป็นลมมานั่งพักอยู่ข้างๆ เต็นท์ มีคนใช้มีดตัดกล่องกระดาษ ที่ทิ้งอยู่แถวนั้น แล้วใช้มือจับกระดาษพัดให้ ทำให้ผู้รับบริการมีความพอใจ แต่ผู้ให้บริการ มีความดีใจมากกว่า เพราะได้ค้นพบวิธีทำความดีโดยไม่ต้องออกเงินหรือออกแรงมากมาย อะไรเลยเนื่องจากเป็นการ “บริจาคลม”

ในบริเวณท้องสนามหลวง มีคนนำพัดกระดาษอันเล็กๆ หรือพัดใบลานมาแจก ซึ่งก็สามารถ บรรเทาความร้อนอบอ้าวได้ตามสมควร แต่เมื่อพัดไปนานเข้าก็ซั๊กเมื่อย

น้ำใจไมตรี

มีจิตอาสาชื่อนายสมนึก ไคร์ครวญ อายุ ๕๒ ปี ชาวสมุทรปราการ ได้ดัดแปลง เครื่องเรือหางยาวมาเป็นพัดลมขนาดใหญ่ ติดท้ายรถปิกอัพ ปล่อยลมเย็นบริการประชาชน ที่รอเข้าคิวเข้าวัง

ศูนย์น้ำใจไมตรี ได้ทำการรณรงค์หาผู้บริจาค พัดลมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ๒๒ นิ้ว ราคา ๒,๕๐๐ บาท โดยในขั้นต้นเตรียมจะไปเปิดให้คนที่ รอคิวอยู่ในเต็นท์ แต่ต่อมาพบว่า กรุงเทพมหานคร กำลังตั้งเต็นท์ใหม่ที่มีพัดลมติดตั้งอยู่แล้ว จึงได้นำ พัดลมที่ซื้อมาไปบริจาคให้หน่วยงานต่างๆ ที่มาให้ บริการประชาชนในสนามหลวง เช่น โรงพยาบาล วชิระ หน่วยพยาบาลกรุงเทพมหานคร ตำรวจ สอบสวนกลาง มูลนิธิ ๕ ธันวาคมหาราช มูลนิธิ ร่วมกตัญญู และจัดบริการที่นั่งพักแถมลมเย็น และน้ำแช่เย็นเจี๊ยบ บริเวณ หน้าเต็นท์น้ำใจไมตรี ด้วย เพราะบริเวณสนามหลวงนั้นหาที่นั่งได้ยาก

น้ำใจไมตรี

๙

ลูกเสือช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ในช่วงแรกพวกลูกเสือ ยุวกาชาด และนักศึกษา รักษาดินแดน ที่ไปสนามหลวงก็ไปเดินเก็บขยะเหมือนจิตอาสาคนอื่น พอพวกทหารและกระทรวงพัฒนาสังคมฯ เห็นเข้าจึงไปหารถเข็นคนพิการมาแล้วขอให้ลูกเสือไปเข็นให้ แล้วจัดที่ประสานงานให้ในเขตพื้นที่กองอำนวยการร่วมของทหาร มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือรุ่นอาวุโสคือ นายอำนาจ สายฉลาด และนายยินดี ปั้นแววงาม เป็นผู้ประสานงาน แต่ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด ไม่ใช่ผู้พิการแต่กลายเป็นผู้สูงอายุที่เดินไกลไม่ไหว แต่กองอำนวยการตรวจพบทางโทรศัพท์ด่วนจึงรีบปิดว่ามีผู้ไม่สูงอายุและไม่พิการแอบไปนั่งรถเข็นด้วย เพราะจะได้ลัดคิวไม่ต้องเข้าแถวรอนานเหมือนคนทั่วไป จึงต้องกำหนดเกณฑ์ขอคู่มือประชาชนให้นั่งรถเข็นได้ เฉพาะผู้ที่อายุเกิน ๗๐ ปี และคนพิการที่มีใบรับรองแพทย์เท่านั้น และในระยะต่อมาได้เปลี่ยนให้ลูกเสือไปยกอาหารและน้ำให้ผู้รอคอยในเต็นท์ เพราะผู้สูงอายุและผู้พิการมักมีผู้ดูแลติดตามมาด้วยอยู่แล้ว

หัวใจโมทนา

น้ำใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมตึกที่สามมทลว

น้ำใจไมตรี

๑๐

รถตุ๊กตา

กิจกรรมนี้เกิดขึ้นเพราะเด็กหญิงไอริน อายุ ๓ ขวบ ชอบตามแม่ไปซื้ออาหารสดที่ห้างเดอะมอลล์ เพราะจะได้นั่งรถตุ๊กตา ซึ่งเป็นรถเข็นล้อปั้งตามห้าง แต่ทำเป็นรูปตุ๊กตาคารตูน มีพวงมาลัยขั้บรถและมีเมตรปัดตั้งปับันๆ ด้วย

เมื่อคุณตาไปสนามหลวงเห็นลูกเสือเข็นรถล้อผู้สูงอายุ ก็เกิดความคิดว่าน่าจะนำรถเข็นตุ๊กตามาให้บริการเด็ก ที่พ่อแม่จำเป็นต้องพามา เพราะไม่มีใครดูแลที่บ้าน แต่ เนื่องจากคุณตาไม่รู้จักใครที่ห้างเดอะมอลล์ จึงต้องติดต่อผ่านคุณอรพิน ผู้จัดการโฮมโปร ซึ่งได้โทรศัพท์ติดต่อไปยังคุณปณิตา ผู้จัดการเดอะมอลล์ แล้วส่งรถตุ๊กตา ๒๐ คัน มาให้บริการที่สนามหลวงในวันรุ่งขึ้น

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

๕๔๗

๑๑

เขียนป้ายฟรี

จากประสบการณ์จัดงานนอกสถานที่ ทำให้ ทีมศูนย์น้ำใจไมตรีรู้ว่า สิ่งขาดแคลนของนักจัดงานอย่างหนึ่ง คือป้าย เช่น ป้ายบอกทางไปห้องน้ำ ป้ายจุดเริ่มต้นคิว ป้ายห้ามเข้า ป้ายทางออก ฯลฯ

ศูนย์น้ำใจไมตรี จึงติดต่อไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษา เสาวภาและวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพฯ ได้อาจารย์ นักศึกษา หลายสิบคนมาให้บริการเขียนป้าย และบางวัน ก็มีเครื่องเคลือบพลาสติกมาให้บริการ ซึ่งได้ช่วยให้เรื่อง ยากซับซ้อนกลายเป็นเรื่องง่าย เรื่องยากเป็นเรื่องเรื้อง นับเป็นน้ำใจไมตรีที่ทำไม่ยากจริงๆ

น้ำใจไมตรี

๑๒

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารรักษาการณ์

กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งในงานนี้คือเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง และตำรวจทหารที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ประชาชน และป้องกันเหตุร้าย ซึ่งต้องปฏิบัติงานต่อเนื่องทั้งกลางวันกลางคืนอย่างน่าชื่นชมยิ่ง มีตำรวจยืนยามรอบพระบรมมหาราชวัง ซึ่งบางครั้งมีฝนตกลงมาต้องยืนกลางฝนเปียกปอนโดยไม่มีเสื้อกันฝน ตำรวจบางคนป็นขึ้นไปบนหอคอยนั่งร้านสูง ตำรวจหน่วยอีโอดีเตรียมพร้อมกู้ระเบิดที่อาจมีผู้ไม่หวังดีนำมาวาง ตำรวจทหารหน่วยสืบราชการลับเดินปะปนกับประชาชนเพื่อป้องกันเหตุร้าย ตำรวจม้าและสุนัขตำรวจเดินตรวจทั่วสนามหลวง

ฟ้าใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมที่สนามหลวง

น้ำใจโมตรี

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

๑๓

น้ำใจทหารพราน จากค่ายป้อมธงชัย และกองน้ำบาดาล

ในงานที่สนามหลวงนี้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้ส่งรถผลิตน้ำดื่มใส่ขวดมาให้บริการแจกน้ำดื่มฟรีให้แก่ประชาชน โดยมีอดีตทหารพรานจากค่ายป้อมธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มาช่วยขนส่งน้ำดื่มไปแจก ทำให้เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็นยิ่งนัก

น้ำใจไมตรี

รถสองแถวน้ำใจไมตรี

จากการที่ประชาชนหลายหมื่นคนเข้าคิวหลายชั่วโมง ไปสักการะพระบรมศพเสร็จแล้ว พอเดินออกมาจาก พระบรมมหาราชวัง ก็จะต้องเดินออกมาทางประตูเทวาริรมย์ ตรงข้ามท่าราชวรดิษฐ์ แต่เมื่อออกประตูวังมา คนส่วนใหญ่ก็ง เป็นไก่ตาแตก เพราะไม่รู้ว่าจะอยู่ที่ไหนและจะกลับบ้านยังไง เนื่องจากเป็นสถานที่ไม่คุ้นเคย มองไปทั้งทางซ้ายและขวา เห็นแต่กำแพงยาวสุดลูกหูลูกตา ถามทางใครก็ไม่รู้เรื่อง เพราะทุกคนเป็นคนต่างถิ่น

ประชาชนบางคนได้อาศัยซ้อนมอเตอร์ไซค์ฟรีที่จิตอาสาให้บริการ จึงสามารถกลับบ้านได้อย่างปลอดภัย แต่เมื่อคิดถึงคนแก่ที่ซ้อนมอเตอร์ไซค์ไม่ได้ คิดถึงคิวยาวรอ รถมอเตอร์ไซค์ฟรีที่ไปได้ครั้งละคน คิดถึงตอนฝนตก แดดร้อน คิดถึงคนที่เดินผิดทิศทาง คิดถึงคนที่ต้องเดิน ๕ กิโลเมตร กว่าจะไปเจอแท็กซี่วางที่เสาชิงช้า คิดถึงคนที่เดินไกลเกิน ๓ กิโลเมตร แล้วจะเป็นลมหรือขาเป็นตะคริว จากการหารือ ผู้เกี่ยวข้อง ทีมศูนย์น้ำใจไมตรี ก็คิดหาทางบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้ โดยจะใช้รถสองแถววิ่งวนรอบพระบรมมหาราชวัง และสนามหลวงแบบรถใต้ดินสายวนรอบเมืองของกรุงลอนดอน หรือกรุงโตเกียว

จากนั้นก็ส่งคนไปหาคนขับรถสองแถวในซอยใกล้ ถนนจันทน์ ซึ่งมีคิวรถสองแถวกว่าร้อยคัน ตกลงค่าเช่า วันละสองพันบาทต่อคัน ถ้า ๑๐ คัน ก็วันละสองหมื่น หนึ่งเดือนก็หกแสนบาท ต่อจากนั้นก็ไปเจรจากับตำรวจจราจร เพื่อขออนุญาตเดินรถประจำทางเฉพาะกิจ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๒๑.๐๐ น.

รถน้ำใจไมตรีฟรี หมุนเวียนรอบสนามหลวง พระบรมมหาราชวัง

สนับสนุนโดย

น้ำใจไมตรี

ขั้นตอนยากที่สุดคือการหาเงินบริจาคหกแสนบาทต่อเดือน สำหรับเป็นค่าเช่ารถสองแถว เพราะคนขับรถสองแถวเป็นคนฐานะไม่ดีนัก ต้องจ่ายค่าเช่ารถ และค่าเชื้อเพลิง ในกรณีนี้ นาคารถอสมสินได้กรุณาบริจาคเงินค่าใช้จ่ายในเดือนแรกให้ แต่เดือนต่อมาหาผู้บริจาคไม่ได้ กิจกรรมนี้จึงต้องยุติลง

รถสองแถวน้ำใจไมตรีได้ให้บริการรับส่งผู้จงรักภักดี เฉลี่ยเที่ยวละ ๑๕ คน หรือวันละประมาณ ๑๕๐ คนต่อคัน คือ ๑,๕๐๐ คนต่อวัน หรือ ๔๕,๐๐๐ คน ต่อ ๓๐ วัน

พวกเราที่ช่วยกันดำเนินการ ได้มองคนขึ้นรถสองแถวรอบวงด้วยความปิติยินดี และรู้ด้วยตัวเองว่า ได้รับรางวัลเป็นผลบุญจากการกระทำครั้งนี้เรียบร้อยแล้วในชาตินี้ ไม่ต้องรอชาติหน้า

น้ำใจไมตรี

ในขณะที่เดียวกัน ก็มี ชมรม. และหน่วยงานอื่นๆ จัดรถมาให้บริการ
รับส่งฟรีแก่ผู้ที่จะเดินทางไปสนามหลวงด้วย

น้ำใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมที่ดีที่สนามหลวง

๑๕

รองเท้าน้ำใจไมตรี

กิจกรรมนี้เกิดขึ้นเพราะมีคนถูกรองเท้ากัด เข้ามาขอพลาสติกอร์ยาที่เดินที่ซ่อมร่มของศูนย์น้ำใจไมตรี เนื่องจากบางคนนำรองเท้าใหม่มาใส่เตรียมเข้าวิ่ง หรือไม่เคยใส่รองเท้าหุ้มส้น โดยเฉพาะพวกนิสิตสาวที่ซื้อรองเท้าใหม่เตรียมมารับปริญญา เจ้าหน้าที่ศูนย์จึงไปขอพลาสติกอร์ยาจากเดินที่พยาบาลข้างๆ เอามาวางให้คนถูกรองเท้ากัดหยิบไปใช้ได้ฟรีๆ พร้อมกับเขียนป้ายเชิญรับ พลาสติกอร์ยาแก่รองเท้ากัด แต่เมื่อไปขอพลาสติกอร์ยาหลายๆ ครั้ง ก็เกิดความเกรงใจ จึงไปซื้อมาเองครั้งละ ๑๐๐ แผ่น

หลังจากนั้นมีคนใส่รองเท้าขาดเหมือนจระเข้เข้าปากเข้ามาถามว่ารับซ่อมรองเท้าไหม แต่ได้พิจารณาว่าเหตุดังกล่าวไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก จึงไปขอรองเท้าฟรีมาจากร้านเสื้อผ้าดำฟรีของคุณกาละแมร์ และต่อมาก็ซื้อรองเท้าหนังยางในราคาลดพิเศษ มาแลกกับคนที่รองเท้าขาด

เราดีใจที่ได้ค้นพบวิธีมอบน้ำใจไมตรี
อีกแบบหนึ่ง คือ การมอบรองเท้าดีให้คนที่รองเท้าชำรุด

๑๖

น้ำขวดแช่แข็ง และหวานเย็นน้ำใจไมตรี

กิจกรรมนี้เกิดขึ้นเมื่อทีมของศูนย์น้ำใจไมตรีไปซื้อของที่แม่็คโคร เห็นตู้แช่แข็งชั้นแรลดราคาหมิ่นกว่าบาท จึงซื้อมาแช่ น้ำขวดเพราะในสนามหลวงนั้นหาน้ำแข็งยาก ราคาแพงไม่แน่ใจใน ความสะอาด และน้ำขวดที่แช่ในตู้แช่ค้างคืนจะกลายเป็นน้ำแข็ง ทั้งขวด ทำให้ผู้ดื่มได้ดื่มน้ำเย็นเจี๊ยบเป็นเวลาเกือบหนึ่งชั่วโมง

ต่อมามีผู้หวังดีแนะนำให้ซื้อหวานเย็นในหลอดพลาสติกจากแม่็คโครไปแจกเด็กอีก เพราะเหมาะสำหรับ สภาพอากาศที่ร้อนจัด เนื่องจากทางศูนย์มีตู้แช่แข็ง อยู่แล้ว จึงซื้อหวานเย็นหลอดไปแจกวันละ ๑,๐๐๐ หลอด ราคา ๕๐๐ บาท

วันหนึ่งคุณปณิตา ผู้จัดการห้างเดอะมอลล์เดินผ่านมา ได้รับแจกหวานเย็นราคาห้าสิบบาทคงไปหนึ่งแท่ง จึงกลับไป ขวนพรรคพวก สั่งซื้อไอศกรีมโคนและไอศกรีมโบราณมาแจก

อีกสิบวัน หมดเงินไปหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทเท่านั้น แต่ทำให้คน กว่าหมื่นคนได้รับความสุขในการ กินไอศกรีมเย็นเจี๊ยบ ท่ามกลาง อากาศที่ร้อนจัด

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

๑๗

ต้นมะขามน้ำใจไมตรี

บริเวณรอบท้องสนามหลวง มีต้นมะขาม ๗๓๕ ต้นที่ปลูกไว้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ และปลูกต่อมาภายหลัง แต่ต่อมาต้นมะขามอายุกว่าร้อยปีบางต้นได้ตายไปบ้างตามธรรมชาติ ดังนั้น ศูนย์น้ำใจไมตรีร่วมกับกรุงเทพมหานคร จึงจัดหาต้นมะขามขนาดกลางและใหญ่มาปลูกทดแทน โดยหาผู้บริจาคต้นละ ๒,๐๐๐ บาท แล้วสั่งซื้อต้นมะขาม ๓๘ ต้นขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ นิ้ว ใช้รถเครนขนมาจากปราจีนบุรี แล้วคนงานกรุงเทพมหานครก็ช่วยกัน ลงมือปลูกตั้งแต่ตอนเที่ยงคืนจนเสร็จตอนตี ๕

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตอนเช้า ๐๙.๐๐ น. พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมืองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพร้อมด้วยหัวหน้าเขตกรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ เขต และผู้รับเชิญราว ๑๐๐ คน และกองทัพนักข่าวจำนวนมาก ก็มาพร้อมกันที่สนามหลวง เพื่อทำพิธีปลูกต้นมะขามใหญ่หน้าพระบรมมหาราชวัง หลายคนแปลกใจว่าทำไมต้นมะขามสนามหลวง ๓๘ ต้น ที่เคยตายไปหลายปีแล้ว กลับฟื้นคืนชีพ มีต้นใหม่งอกขึ้นเหมือนเนรมิตได้อย่างไร

พวกเขาขิกศูนย์น้ำใจไมตรี และพนักงานกรุงเทพมหานครที่ช่วยกันออกเงิน และออกแรงปลูกต้นมะขามสนามหลวงกันมาตลอดคืน โดยบางคนยังไม่ได้นอน แอบซ่อนตัว ดีใจอยู่เจี๊ยบๆ ด้านหลังของผู้มีเกียรติ หลังกล้องถ่ายรูป และกล้องโทรทัศน์ช่องสี่มวลชน ด้วยความภูมิใจลึกๆ ว่า “งานปลูกต้นมะขามสนามหลวงของเรา สำเร็จลงแล้ว”

น้ำใจไมตรี

สนามหลวง ตอนที่ยังไม่ได้ปลูกต้นไม้ขาม

ต้นไม้ขามสนามหลวงสมัยรัชกาลที่ ๕-๖

กรุงเทพมหานครและศูนย์น้ำใจไมตรี
ปลูกต้นมะขาม ๓๔ ต้น ที่สนามหลวง เพื่อทดแทนต้นไม้ที่ตายไป
เมื่อ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑๘

ดอกไม้จันทร์

เนื่องจากศูนย์น้ำใจไมตรี กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณาว่า ในงานพระเมรุของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ คงจะมีประชาชน ทั่วประเทศไทยและต่างประเทศที่จงรักภักดี นำดอกไม้จันทร์ มาสักการะเป็นจำนวนมาก คาดว่าจะมีมากถึง ๔๐ ล้านดอก แต่กำลังการผลิตดอกไม้จันทร์ของร้านค้าและชุมชนทั่วประเทศ ในปัจจุบัน น่าจะมีไม่เกิน ๒ ล้านดอกเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องคิดหาวิธี ที่จะผลิตดอกไม้จันทร์จำนวนมากให้ทันเวลาให้จงได้

งานเริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วออก สสำรวจบริเวณปากคลองตลาดและร้านค้าหน้าวัดที่มีการเผาศพ มาก พบว่ามีผู้ผลิตดอกไม้จันทร์รายใหญ่หลายแห่ง เช่นร้านป่าเป้า ที่บางซื่อ กรุงเทพมหานคร บ้านบางขุนกอง จังหวัดนนทบุรี บ้านเจริญธรรม อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี บ้านวังรี จังหวัดนครนายก ส่วนใหญ่ใช้วัสดุกระดาษ และมักจะทำแบบ คล้ายกันคือดอกกุหลาบโบราณ

ดอกไม้จันทร์ทำจากกระดาษแบบต่างๆ ที่มีขายในท้องตลาด

น้ำใจไมตรี

ศูนย์น้ำใจไมตรี ส่งสมาชิก ๔ คน ไปเรียนวิธีทำดอกไม้จันทน์แบบกระดาษที่บ้านคุณอู๋ มินบุรี แล้วซื้อวัสดุมาฝึกหัดทำเป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อจากนั้นก็ได้ครูอรุณ ซึ่งเป็นมืออาชีพทำดอกไม้จันทน์หลายสิบปีจากวัดดาวดิ่งษ์มาเปิดสอน ที่เด็นท์ ๓๖ บริเวณท้องสนามหลวง มีอุปกรณ์สำคัญคือเครื่องอัดกระดาษเย็น ซึ่งครูอรุณเล่าว่าได้ใช้ทำดอกไม้จันทน์กระดาษเย็นมาแล้วหลายแสนดอก

การสอนทำดอกไม้จันทน์แบบกระดาษรุ่นแรกๆ ที่สนามหลวง โดยครูอรุณ

ต่อจากนั้น การสอนทำดอกไม้จันทน์ของกลุ่มน้ำใจไมตรี ที่สนามหลวงได้พัฒนาต่อไป โดยเปลี่ยนวัสดุเป็นเปลือกข้าวโพด เพื่อให้รายได้ที่อาจเกิดขึ้นไปตกกับชาวไร่ข้าวโพด แทนที่จะไปให้โรงงานกระดาษ และเปลี่ยนแบบดอกไม้ เป็นดอกแดฟโฟดิล ซึ่งตั้งชื่อภาษาไทยว่า “ดอกดารารัตน์” เพื่อจะได้ไม่ไปแย่งตลาด ไม่แย่งรายได้กับ ผู้ที่ทำดอกไม้จันทน์กระดาษ แบบกุหลาบโบราณอยู่ก่อน

ต่อจากนั้น การสอนทำดอกไม้จันทน์ของศูนย์น้ำใจไมตรี ก็ได้ขยายตัวไปเปิดสอนตามศูนย์การค้า และหน่วยราชการต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีการพัฒนาวัสดุแบบต่างๆ เช่น เยื่อใบยางพารา ใบไผ่หวาน ใบตอง ไม้โมกมัน และไม้จันทน์หอม

สำหรับดอกไม้จันทน์ที่ทำจากเนื้อไม้โมกมัน และไม้จันทน์หอม นั้น ได้เตรียมจัดทำจำนวนจำกัด สำหรับมอบให้กับบุคคลสำคัญและผู้มีอุปการคุณต่อศูนย์น้ำใจไมตรี จำนวน ๑,๐๐๐ ซ่อเท่านั้น โดยใช้เนื้อไม้จริง มาไสฝานให้บางแล้วประดิษฐ์เป็นดอกไม้จันทน์ ตามวิธีที่เคยทำกันมา ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ แต่ปัจจุบันนี้ ไม่ใคร่มีใครทำแล้วเพราะเป็นไม้หวงห้าม และหายาก

น้ำใจไมตรี

๑๙

จิตอาสาสารพัดวิธี

มีประชาชนอาสาสมัครมาทำความดี ถวายในหลวงรัชกาลที่ ๙ บริเวณท้องสนามหลวงมากมายหลายวิธี นอกจากการแจกอาหาร มอเตอร์ไซค์รับจ้าง และเก็บขยะ เช่น เล่นดนตรี เพลงพระราชนิพนธ์ ถ่ายรูปฟรี นวดแผนโบราณ ตัดผม กวาดถนน ฯลฯ

หัวใจไมตรี

บันทึก นวัตกรรมศรัทธาสนามหลวง

๗๕

น้ำใจไมตรี

๗๖ บันทึก น้ำใจไมตรีที่สนามหลวง

น้ำใจไมตรี

บันทึก น้ำใจมตที่สามนหลวง (๗๗)

กระทรวงวัฒนธรรม มอบเกียรติบัตรให้จิตอาสา สนามหลวง

กระทรวงวัฒนธรรม
จึงส่งจดหมายขอข้อมูลผู้ปฏิบัติงาน
ที่สนามหลวงเกินกว่า ๓๐ ชั่วโมง
เพื่อนำมาตรวจสอบ
แล้วออกเกียรติบัตรให้
จำนวนประมาณสองพันใบ
โดยนายวีระ โรจน์พจนรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
เป็นประธาน ในพิธีมอบเกียรติบัตร
เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

หัวใจโมเดิร์น

ในช่วงงานที่ห้องสนามหลวง มีคนมารอเข้ากราบพระบรมศพที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท วันละหลายหมื่นคน บางคนมารอตั้งแต่ตีสามตีสี่ แล้วเข้าแถวรอเป็นเวลานาน บางคนรอถึง ๘ ชั่วโมง ไม่นับเวลาเดินทางจากจังหวัดไกลๆ

การที่คนหลายหมื่นคนมาชุมนุมกันอยู่ในสนามหลวง ทำให้ต้องจัดการบริการต่อ “แขกของพระราชอา” อย่างมโหฬาร ตั้งแต่ อาหาร น้ำดื่ม ผ้าเย็น เช่นรถผู้สูงอายุ คัดกรองผู้ไม่พึงประสงค์ ป้องกันการวางระเบิดและจับกุมพวกมิจฉาชีพ ไปจนถึงการ ขนเก็บขยะ และดูแลห้องสุขา โดยต้องใช้คนให้บริการต่างๆ อีกหลายพันคน

ผู้ให้บริการเหล่านี้ บางคนเป็นผู้ปิดทองหลังพระ ไม่เคยได้ชื่อเสียง หรือออกชื่อทางสื่อมวลชน เช่น คนลอกท่อ เก็บขยะ เผ้ายาม หรือสายสืบตำรวจลับ เพราะถึงแม้จะมีการให้รางวัล หรือขึ้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งตอนงานจบไปแล้ว รางวัลต่างๆ ก็มักจะได้แต่พวกหัวหน้าที่บางคนอาจไม่เคยลงมาคลุกฝุ่นในสนามด้วยซ้ำไป

ทีมศูนย์น้ำใจโมเดิร์นมีความสนใจในผู้ปฏิบัติงานระดับล่าง พวกปิดทองหลังพระเหล่านี้ จัดทำเกียรติบัตรและมีพิธีมอบ โดยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

รายชื่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ศูนย์น้ำใจไมตรี ที่สนามหลวง

๑. พระราชปฎิภาณมุนี (บุญมา อาคมบุญโญ)
๒. นางพิมพ์วี วัฒนวรารังกูร
๓. ดร.อาทร จันทวิมล
๔. ดร.สามารถ จันทรสุรย์
๕. ดร.กษมา โรจนนิล
๖. นายสุเทพ บันลือศักดิ์
๗. นายปรารพ เหล่าวานิช
๘. นางสาวพวงจันทร์ จุลละศร
๙. นางพรประไพ อุทะนุต
๑๐. นางสาวนิภา แยมวจิ
๑๑. นางกนกพร เวทย์สีบ
๑๒. นางสาวทัศนชล เทพกำปนาท
๑๓. นางดาวลดา พันธวัร
๑๔. นางกฤษณา พันธุ์มวานิช
๑๕. นางมณฑลทิพย์ รุ่งงามฤกษ์
๑๖. นายสิทธิเดช ภาคสุกณี
๑๗. นางมณฑิรา สวัสดิ์รักษา
๑๘. นายสมภพ ปู่ไทย
๑๙. นางสาวเยาวนิศ เต็งไทรรัตน์
๒๐. นายสาโรจน์ เล้าเจริญสมบัติ
๒๑. นางสาวนภาพร พัฒนันทพันธ์
๒๒. นางสาวหทัยรัตน์ สนวนเพชร
๒๓. นางสาววันวิสาข์ กาฬภักดี
๒๔. นางสาวอมรรัตน์ คุณติลกจำเนียร
๒๕. นางสาวนวลจันทร์ ชั่งสัจจา
๒๖. นางสาวกมลวรรณ เรื่องวัฒนกิจ
๒๗. นางอรวรรณ ศรีสอน
๒๘. นางกรรมเลิศ สุวรรณเวช
๒๙. นางชฎานิชฐุ นาควัชร
๓๐. นายทองอยู่ แก้วไทรชะ
๓๑. นาย สมบูรณ์ น้อยสมศรี
๓๒. นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ
๓๓. นางเบญจวรรณ ตาทฤศไธรย์ห์
๓๔. นางเสาวคนธ์ แสงตะวัน
๓๕. นางวันวิสา อโนสา
๓๖. นางสาวชุลีพร ดวงรัตนตรัย
๓๗. นายวิวัฒน์ ชำนาญธรรม
๓๘. นางสาวกุสุมาพร รัตนวัน
๓๙. นางปณิตา ศรีสะอาด
๔๐. นางสาวอรพิน ศิริจิตเกษม
๔๑. นายอภิสิทธิ์ จันทวิมล
๔๒. นายพิชิต มากอัน
๔๓. นายอำนาจ สายฉลาด
๔๔. นายสมบัติ เนียมหวาน
๔๕. นายศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน
๔๖. นางจิรารรณ หนูรอด
๔๗. นางเบญจวรรณ ปกป้อง
๔๘. นายเสน่ห์ ศรีวิลัย
๔๙. นายสุรศักดิ์ อภรณ์เทวัญ
๕๐. ดร.รุ่งธรรม ศรีวรรณศิลป์
๕๑. นางสาวอาริยา เมฆาธร
๕๒. นางกัญญณันท์นัท ภัทร์สรณ์สิริ
๕๓. นายสุริยะ จิตรพิไลเลิศ
๕๔. นางสาวศิรินทร ขอโสติกุล
๕๕. นางสาวภัทรพร จันทวิมล
๕๖. นายจักรพล จันทวิมล
๕๗. นายพงศธร จันทวิมล
๕๘. พ.ญ.อรพินท์ สุกนิช
๕๙. นางสาวนฤมล เตชะวงศ์
๖๐. เด็กหญิงอารดา เตชะวงศ์
๖๑. นายฉัตรชัย เรืองไทย
๖๒. นายขจรพงษ์ เยี่ยมสวัสดิ์
๖๓. นายกันตภณ สุระคำแหง
๖๔. นางศิริรัตน์ หาญทวีพัฒนา
๖๕. นางสาวภัฐดนันท์ เลฉลาด
๖๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษินี บุชาชาติ
๖๗. นางสาวจิตรจรรยา เพิ่มภัทร
๖๘. นายสายยัณฑ์ สันทัด
๖๙. นายยินดี ปั้นแววงาม

น้ำใจไมตรี

รายชื่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ศูนย์น้ำใจไมตรี ที่สนามหลวง

๗๐. นางอุทัยวรรณ นิลคำ
๗๑. นางปารณีย์ จันทพอลงภักดิ์
๗๒. ดร. เพชรยุพา บุรณศิริจรุงรัฐ
๗๓. นางจิตราภา ภัคดีกุล
๗๔. นางสาวปาริชาติ ทรรทรานนท์
๗๕. นายมงคล ตีวิมล
๗๖. นางสาวอภิสรารภรณ์ อ่วมสนวราภรณ์
๗๗. นางศณีญา กุหลาบศรี
๗๘. นางสาวรินธร แก้ววิเศษ
๗๙. นางสาวเพลินเพ็ญ โภธารมณ
๘๐. นายจักรพันธ์ ทองโกมล
๘๑. นางสาวดารณี เจริญไพโร
๘๒. นางสาววชิ ทางเจริญ
๘๓. นายชาติชาย ภูสว่าง
๘๔. นางวนิดา กุดสระ
๘๕. นายฉัตรชัย ตวนภูเปีย
๘๖. นางสาววารุณี ทองเพชร
๘๗. นางฐวรรณ วงศ์ทองเหลือ
๘๘. นางสาวอรัญญา พลเนตร
๘๙. นายกิตติภิญโญ ปกมนตรี
๙๐. นางสาววิจิตรตรา ทรัพย์ประดิษฐ์
๙๑. นายวศิน ศิริโสภณ
๙๒. นายวีระพล บัวภาคำ
๙๓. นายกาจบดีนทร์ พันธุ์ภักดี
๙๔. นายนิรชัย ศรีใจ
๙๕. นางกรรณิการ์ ไชยดี
๙๖. นายฐาปนวัชร ช่วยบำรุง
๙๗. พันจ่าเอกปรีดา ปราบพยัคฆ์
๙๘. นางสาวปัญญาวิทย์ จำรูญทัต
๙๙. นางสาวสมารี บุญศักดิ์ศรี
๑๐๐. นางสาวพิน วิริยะพงศ์พานิช

๑๐๑. นายอติวิชญ์ มาบัว
๑๐๒. นายดำรงค์ กระแสลม
๑๐๓. นายรณชัย คำไชยวงศ์
๑๐๔. นางสาวอาภาธร ปัตเมฆ
๑๐๕. นายกันตภณ ศิริโสภณ
๑๐๖. นางสาวกฤษณีย์ กลิ่นสุคนธ์
๑๐๗. นางสาวอัญชลี แสงนวล
๑๐๘. นางกรวรรณ สุพรรณรัตน์
๑๐๙. นางสาวสุกัญญา อุยถาวรยิ่ง
๑๑๐. นางสาวภริญา สะริมา
๑๑๑. นายสุวิจักขณ์ บวรธรรมทัศน์
๑๑๒. นางอรสา สามปลื้ม
๑๑๓. นางทฤตมน ไชยจากรุณิข
๑๑๔. นางภาณี เกษมสันต์
๑๑๕. นายกฤษณะ สมัครารักษ์สกุล
๑๑๖. นายนริศ อิศรางกูร ณ อยุธยา
๑๑๗. นางสาวกวียาศรณี แก้วทอง
๑๑๘. นางสาวอนงค์รัตน์ ศักดิ์ภักดี
๑๑๙. นางสาวสุภาภรณ์ วรรณาลัย
๑๒๐. นางสุธาทิพย์ เตมียชาติ
๑๒๑. นางสาวอุบลวรรณ อินธิบาล
๑๒๒. นายคมศร ม่วงมี
๑๒๓. นายวินิจ ชิตเพ็ง
๑๒๔. นายยุทธนา ทองภา
๑๒๕. นางสาวจันทนา บุญบรรดาล
๑๒๖. ว่าที่ร้อยตรีจักรพรรดิพงษ์ ปัญญาสนิทากุลจัน
๑๒๗. ว่าที่ร้อยตรีสุธีร์ บริรักษ์
๑๒๘. นางสาวพนธิพา โลกถวิล
๑๒๙. นางสาวลดาวัลย์ แก้วอุบล
๑๓๐. นายกฤษณะ สมัครารักษ์สกุล
๑๓๑. นายประชา สะอาด

น้ำใจไมตรี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์
นายปรารพ เหล่าวานิช
นางพิมพ์วี วัฒนวรานุกร
นางสาวทัศนล เทพกำปนาท
นายประดิษฐ์ ไปชีว
นางกุลยา เรือนทองดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
เลขาธิการกรม

บรรณาธิการ

นางดาวลดา พันธุ์วร
ดร.สามารถ จันทร์สุรย์
นางกฤษณา พันธุ์มวานิช
นางมงคลทิพย์ รุ่งงามฤกษ์
นางมณฑิรา สวัสดิ์รักษา
นายสมภพ ปู่ไทย
นางสาวธศร ยิ้มสงวน
นายสิทธิเดช ภาคสฤณี
นางสาวนันทญา นันทะปิน
นางสาวอภิญา สมิพันธ์
นางสาวสวรรส นำแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ
นักวิชาการวัฒนธรรม
นักวิชาการวัฒนธรรม
นักศึกษาฝึกงานมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้เขียน

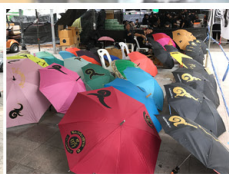
ดร.อาทร จันทวิมล

อดีตเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
และที่ปรึกษาศูนย์น้ำใจไมตรี

ออกแบบสร้างสรรค์

นายฉัตรชัย ตวนกูเปี้ย

นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

หัวใจไมตรี

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๑๔ ถนนเทียนร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๒๕๙ ๐๐๑๓ ต่อ ๑๓๐๓,๑๓๒๕

Department of Cultural Promotion Ministry of Culture

14 Tiamruammit Road, Huai Khwang, Bangkok, 10310 Tel. +66 2 247 0013 # 1303,1325

www.culture.go.th